

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku C. spółki komandytowej w W.
przy uczestnictwie D. T.
o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 stycznia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 9 października 2018 r., sygn. akt XXIII Ga (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W świetle tej regulacji, cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek

o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może rozstrzygnąć w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jednocześnie przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Uzasadniając pierwszą, wskazał, że istotne zagadnienie prawne dotyczy możliwości przyjęcia na gruncie art. 376 ust. 1 zd. 1 p.u., że z wnioskiem o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej mogą wystąpić wyłącznie podmioty, których wierzytelności nie są umieszczone na liście wierzytelności sporządzonej w toku postępowania upadłościowego – a jeżeli odmówiono uznania wierzytelności w toku postępowania upadłościowego lub umorzono postępowanie upadłościowe przed ustaleniem listy wierzytelności albo nie wszczęto postępowania upadłościowego – których nie stwierdzono prawomocnym orzeczeniem sądu lub ostateczną decyzją administracyjną.

W ocenie skarżącego powołane wątpliwości w zakresie oceny legitymacji procesowej wnioskodawcy dowodzą także oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sąd Najwyższego, powołanie się na istotne zagadnienie prawne, jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, powinien być ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK

180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 i z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził już wcześniej odpowiedni pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą, wykazane przez skarżącego, okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Taka sytuacja występuje w badanej sprawie. Analizując treść art. 376 § 1 zd. 1 prawa upadłościowego stanowiącego o tym, kto ma legitymację do żądania wszczęcia postępowanie w sprawach, o których mowa w art. 373 i art. 374, Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2015 r. IV CSK 564/14, nie publ.) w odniesieniu do wnioskodawcy powołującego się na status wierzyciela wyjaśnił, że taki status jest determinowany przez istnienie wierzytelności, w postępowaniu zatem o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej powołanie się na ten status wymaga wykazania istnienia wierzytelności. Może to nastąpić przez wskazanie na umieszczenie jej na liście wierzytelności, sporządzonej w toku postępowania upadłościowego (przedłożeniem wyciągu z listy wierzytelności), a jeżeli odmówiono uznania wierzytelności w toku postępowania upadłościowego lub umorzono postępowanie upadłościowe przed ustaleniem listy wierzytelności albo nie wszczęto postępowania upadłościowego, istnienie takiej wierzytelności może być stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub ostateczną decyzją administracyjną. Brak wykazania, że wierzytelność istnieje podważa status wierzyciela. W każdym razie postępowanie z art. 376 prawa upadłościowego nie jest postępowaniem właściwym dla udowadniania przez wnioskodawcę, na zasadach ogólnych, że konkretna wierzytelność istnieje i mu przysługuje; w tym postępowaniu istnienie wierzytelności musi być pewne. W badanej sprawie skarżący tego nie udowodnił.

Ubocznie należało dostrzec, że motywy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ujawniały sprzeczność argumentacyjną, gdyż powołanie się na przesłankę w postaci oczywistej zasadności skargi jest zasadniczo wyłączone, gdy skarżący jednocześnie twierdzi, że wykładnia przepisów, które stanowiły podstawę kwestionowanego orzeczenia, skutkuje powstaniem istotnych zagadnień prawnych wymagających rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Stan taki koliduje bowiem z twierdzeniem o oczywistej, widocznej już *prima facie* i bez

potrzeby głębszych dociekań, wadliwości kwestionowanego rozstrzygnięcia, która jest założeniem przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, i z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.